

REZOLIUCIJA DĖL MOTERŲ REPRODUKINIŲ TEISIŲ APSAUGOS

**Priimta Laikinosios Vystomojo bendradarbiavimo, reprodukcinės sveikatos ir teisių grupės posėdyje
2017 m. rugsėjo 27 d.**

Mes, Laikinosios Vystomojo bendradarbiavimo, reprodukcinės sveikatos ir teisių grupės nariai,

atkreipiame dėmesį, kad Seime jau daugelį metų svarstomas Gyvybės prenatalinėje fazėje apsaugos įstatymo projektas, kuriuo siekiama varžyti moterų reprodukcinės teisės.

Pritariame posėdyje dalyvavusių organizacijų - Lietuvos žmogaus teisių centro, Lygių galimybių plėtros centro, Nacionalinio pacientų susivienijimo „Už visų teisę į geriausią gydymą“, Moterų informacijos centro, Šeimos planavimo ir seksualinės sveikatos asociacijos, Viešosios įstaigos „Ante Litteram“, asociacijos Vilniaus Moterų namai - išreikštoms pastaboms, kad būtina raginti valstybines institucijas įgyvendinti tarptautinius įsipareigojimus, rūpintis jaunimo lytine, reprodukine sveikata ir teisėmis, ypač akcentuojant nediskriminacinį jaunimo lytiškumo ugdymą, lytinį švietimą ir rengimą šeimai, remti šeimos planavimo metodus, kurie mažintų poreikį nutraukti nėštumą.

Pastebime, kad siūlomu reglamentavimu įstatymų leidėjas ženkliai apribotų moterų teisę į jų kūno neliečiamumą ir privataus gyvenimo apsaugą, motyvuodamas siekiu apginti pradėtą gyvybę. Tokia besąlyginė negimusio vaisiaus apsauga negali lemti moters teisės praradimo savarankiškai priimti su jos sveikata susijusius sprendimus, kelti pavojaus nėščiosios sveikatai ir gyvybei. Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės siekis. Jį įgyvendinant būtina užtikrinti interesų pusiausvyrą, vengti jų priešpriešos bei socialinio gyvenimo nestabilumo¹. Teikiamas išimtinis prioritetą vien tik prenatalinėje fazėje esančiam vaisiui paneigtų moters teisės.

Pabrėžiame Lietuvos įsipareigojimus, kylančius iš universalių ir regioninių tarptautinių žmogaus teisių instrumentų, taip pat iš Kairo (1994), Pekino (1995) tarptautinių konferencijų rezoliucijų dėl moterų reprodukcinės sveikatos ir teisių gynimo, taip pat tai, kad 2008 m. balandžio 13-19 d. Europos Tarybos plenarinėje sesijoje buvo priimta rezoliucija dėl moterų teisės į saugų ir legalų nėštumo nutraukimą.

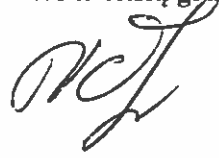
Kviečiame neatidėliojant išspręsti pagalbos bei paslaugų nuo smurto nukentėjusioms ir/ar smurto grėsmę patiriančioms moterims problemą, užtikrinant tiek teisiškai, tiek faktiškai valstybės įsipareigojimą nuosekliai finansuoti adekvačios pagalbos teikimą, įskaitant specializuotos pagalbos centrų institucinį nepertraukiamą finansavimą, atitinkantį realius iššūkius, taip pat užtikrinti kontracetinių priemonių prieinamumą, įskaitant jų kompensavimo mechanizmą rizikos grupėse esančioms moterims bei žemiau skurdo ribos gyvenančioms šeimoms, taip pat užtikrinti faktinį profesionalių pedagogų parengimą, kad būtų efektyviai įgyvendinama lytinio švietimo ir parengimo šeimai programa. Visos šios priemonės - pagalba bei paslaugos, šeimos planavimo priemonių prieinamumas, švietimas – ženkliai sumažintų nėštumo nutraukimo atvejų skaičių. Prašome visų Seimo frakcijų narių paramos formuojant Biudžeto įstatymą ir numatant adekvatų finansavimą šioms priemonėms.

Atsižvelgdami į tai, kas aukščiau išdėstyta, ir tai, kad 84 proc. Lietuvos gyventojų pritaria moters laisvam apsisprendimui nutraukti nepageidautiną nėštumą², prašome Seimo narių, taip pat ir Seimo šakinių komitetų, svarstančių Gyvybės prenatalinėje fazėje apsaugos Įstatymo projektą (XIIP-337), jam nepritari.

¹ Konstitucinio Teismo, 2003 m. kovo 4 d. nutarimas.

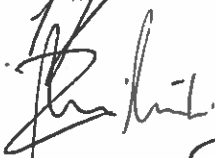
² 2010 m. „Spinter tyrimai“ apklausa.

Seimo Laikinosios Vystomojo bendradarbiavimo, reprodukcinės sveikatos ir teisių grupės vardu:

Viktorija Emilijė - Nielsen

MYKOLAS MAJAUSKAS

Andrius Armonas

Rita Mikė

Dovilė Šalčiūnė

SIMONAS GENTVILAS